

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

personarū. Vt enim ait ipse in libro de fide ad Pe-
 trū. Vna est natura siue essentia patris & filii & spi-
 ritus sancti, non vna persona. Si enim sic esset vna
 persona, sicut est vna substantia patris & filii & spi-
 ritus sancti, veraciter Trinitas nō diceretur. Rur-
 sus quidē Trinitas esset vera, sed vnus Deus Trini-
 tas ipsa non esset, si quemadmodum pater & filius
 & spiritus sanctus personarū sunt ab inuicē pro-
 prietate distincti, sic fuissent quoq; naturarum di-
 uersitate discreti. Fides autē Patriarcharum, Pro-
 phetarum, atq; Apostolorum vnum Deum prædi-
 cat Trinitatem esse. In illa ergo sancta Trinitate
 vn^o est Deus pater, qui solus essentialiter de seipso
 filium vnum genuit: & vnus fili^o est, qui de vno pa-
 tre solus essentialiter natus: & vnus spiritus san-
 ctus, qui solus essentialiter à Patre filioque pro-
 cedit.

Hoc autem totum non potest vna persona, id
 est, gignere se, & nasci de se, & procedere de se, vt
 enim ait August. in lib. i. de Trin. Nulla res est, quæ
 seipsam gignat, vt sit.

HIC QUÆRITUR VTRVM CONCEDEN-
 DVM SIT QVOD DEVS
se genuerit.

DISTINCT. IV.

A

HIC oritur questio satis necessaria. Constat e-
 nim, & irrefragabiliter verum est, quod Deus
 pater genuit filium. Ideo quæritur, vtrum conce-
 dendum sit, quod Deus genuit Deum. Si enim Deus
 genuit Deum, videtur, quod aut se Deum, aut a-
 lium Deum genuerit. Si vero alium Deum genuit,
 non est tantum vnus Deus. Si autē seipsum Deum
 genuit, aliqua res seipsā genuit. Ad quod respon-
 dētes dicimus, sanè & catholicè cōcedi, qd vn^o vnū
 genuit, & quod Deus Deum genuit: quia De^o pater
 Deum

*De compa-
 ratione ge-
 nerationis
 ad terminū
 essentialem
 con retum,
 qualis est
 hoc nomina
 Deus.
 Solutio.*

*symbolum
Nicenum.*

Cap. 2.

Responsio.

Deum filium genuit. In symbolo quoque scriptum est. Lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Quod vero additur, ergo genuit se Deum, vel alium Deum, neutrum concedendum esse dicimus. Quod alium Deum non genuit, manifestum est: quia vnus tantum Deus est. Quod autem seipsum non genuit, ostendit August. in 1. li. de Trin. dicēs: Qui putat eius potentiam esse Deum, ut seipsum ipse genuerit: eo plus errant, quod non solum Deus ita non est, sed nec spiritualis, neque corporalis creatura. Nulla enim res est quæ seipsam gignat ut sit: & ideo non est credendum vel dicendum quod Deus genuit se.

Alia questio de eodem.

SED adhuc componunt garruli ratiocinatores dicentes: Si Deus pater genuit Deum, aut genuit Deum qui est Deus pater, aut Deum, qui non est Deus pater. Si genuit Deum qui non est pater, ergo Deus est, qui non est Deus pater: non ergo vnus tantum Deus est. Si vero genuit Deum, qui est Deus pater, ergo genuit seipsum. Ad quod respondemus determinantes istam propositionem, qua sic proponunt. Si Deus pater genuit Deum, aut Deum qui est Deus pater, aut Deum qui non est Deus Pater. Hoc enim sane, & prave intelligi potest: & ideo respondendum est ita, Deus pater genuit Deum, qui est ipse pater. Hoc dicimus esse falsum, & concedimus alteram, scilicet genuit Deum, qui non est pater: nec tamen genuit alterum Deum, nec ille, qui genitus est, est alius Deus quam pater, sed vnus Deus cum patre. Si vero additur, genuit Deum, qui non est Deus pater, hic distinguimus, quia dupliciter potest intelligi. Genuit Deum, qui non est Deus pater, scilicet Deum filium: qui filius non est pater, qui Deus est. hic sensus verus est. Si vero intelligatur sic, genuit Deum, qui non est Deus pater, id est qui non est Deus, qui pater est, hic sensus falsus est. Vnus enim & idem Deus est,

est, pater, & filius, & Spiritus sanctus: & ediuerso,
pater & filius & Spiritus sanctus vnus est Deus.

*Opinio quorundam dicentium: tres personas esse vnū Deum,
vnam substantiam: sed non econuerso scilicet vnum Deum
vel vnam substantiam esse tres*

personas.

C

QVIDAM tamē veritatis aduersarii, cōcedunt
patrem & filium & Spiritum sanctū, siue tres per-
sonas, esse vnum Deum, vnam substantiam, sed ta-
men nolunt cōcedere, vnū Deum siue vnam sub-
stantiam esse tres personas: dicentes, diuinā sub-
stantiam predicari de tribus personis, nō tres per-
sonas de substantia diuina. Fides autē catholica
tenet ac predicat, & tres personas esse vnū Deum,
& vnam substantiam siue essentiam siue naturā
diuinam: & vnum Deum siue essentiam diuinā,
esse tres personas. Vnde Aug. in li. de Trin. ita ait.
Recte ipse Deus trinitas intelligitur, beatus & so-
lus potēs. Ecce quam expresse dixit, ipse Deus Tri-
nitas: vt ostēderet, & ipsum Deum esse Trinitatē,
& Trinitatem ipsum Deum. Item in eodē, In ver-
bis, inquit, illis Apostoli, quibus de aduētū Christi
agens dicit: Quem ostendit beatus & solus potēs:
Rex regum & Dominus dominantium: qui solus
habet immortalitē, &c. nec pater proprie no-
minatus est, nec filius, nec Spiritus sanctus: sed bea-
tus & solus potēs, id est, vnus & solus Deus verus,
qui est ipsa Trinitas. Ecce & hic aperte dicit vnū
solum verum Deum, esse ipsam Trinitatē: & si-
nus Deus Trinitas est, ergo vnus Deus est tres perso-
næ. Item in libr. 5. de Trinitate. Non tres Deos, sed
vnum Deum dicimus esse ipsam præstantissimā
Trinitatē. Item in libro qui dicitur Enchiridion
ad Laurentium, capite nono, Satis est Christiano,
rerum creaturarum causam visibiliū siue inuisibi-
lium, non nisi bonitatē credere creatoris, qui est
Deus verus, & vnus: nullamq; esse naturā, quæ nō
aut

*Aug. li. de
Trin. ca. 6.*

*Aug. eodem
cap. 6.
1. Tim. 6.*

Cap. 8.

*Aug. ca. 9.
Tom. 3.*

*Aug. serm.
de tempore
129. qui est
3. feria qui-
bus in cœ-
na domini
de fide.*

ant ipse sit, aut ab ipso: cumq; esse Trinitatem, Pa-
trem scilicet & filium & Spiritum sanctum.

Item Aug. in sermone de fide, Credimus vnum
Deum vnam esse diuini nominis Trinitatem. I-
dem in 6. de Trinit. Dicimus Deus solum esse ip-
sam Trinitatem. Ecce & his & aliis pluribus au-
ctoritatibus euidenter ostenditur, dicendum esse
& credendum, quod vnus Deus est Trinitas, & v-
na substantia tres personæ: sicut econuerso Trini-
tas dicitur esse vnus Deus, & tres personę dicun-
tur esse vna substantia.

*Redit ad præmissam questionem, scilicet an Deus pater se
Deum, an alium Deum genuerit.* D

*Epist. 66.
Maximo
medic. to. 2.*

NUNC ad præmissam quæstionem reuertamur: vbi quærebatur an Deus pater genuerit se
Deum, an alium Deum. Ad quod dicimus, neu-
trum fore concedendum. Dicit tamen August. in e-
pistola ad Maximum, quod Deus pater se alterum
genuit, his verbis, Pater vt haberet filium de seip-
so, nõ minuit seipsum: sed ita genuit de se alterum
se, vt tot⁹ maneret in se, esset in filio tãtus quãtus
& solus. Quod ita intelligi potest, i. de se alterum
à se genuit: nõ vtique alterum Deum, sed alteram
personam: vel genuit se alterum, id est, genuit al-
terum, qui hoc est quod ipse. Nã & si alius sit pater
q̄ filius, nõ est tamẽ aliud quã filius, sed vnum.

HIC QUÆRITVR, AN PATER GENUIT
Diuinam Essentiam, vel ipsa filium: an es-
sentia genuit essentiam, vel ipsa
nec genuit, nec ge-
nita est.

DISTINCT. V.

*De compa-
ratione ge-
nerationis
ad terminũ
essentialem.*

POST hæc quæritur, vtrum concedendum sit.
Quod pater genuit diuinam essentia, vel quod
diuina essentia genuit filium, vel essentia ge-
nuit essentia: an omnino nõ genuit, nec genita est
diui-